

Protokoll særmøtet 15. februar 2013

Tilstede fra Arbeidsdepartementet: Ulf Pedersen (ekspedisjonssjef), Heidi Lohrmann (avdelingsdirektør), Dagfinn J. Hansen (avdelingsdirektør), Espen Opjordsmoen (avdelingsdirektør), [redacted] (seniorrådgiver), [redacted] (rådgiver), [redacted] (seniorrådgiver), [redacted] (seniorrådgiver), [redacted] (seniorrådgiver), [redacted] (seniorrådgiver ref.), [redacted] (seniorrådgiver. ref)

Tilstede fra Arbeids- og velferdsdirektoratet: Joakim Lystad (direktør), Bjørn Gudbjørgrud (direktør Tjenesteavdelingen), Anne Catrine Brodkorb (seksjonssjef lederstøtte // Styringsstaben), Anne Lieungh, Ole Morten Pünther og Ragna Flø

Dagsorden

1. Det sosialpolitiske området

- Direktoratets styring av kommunal velferdsforvaltning via fylkesmannsembetene, herunder bl.a samordning av styringslinjene mot kommunal velferdsforvaltning og statlig arbeids- og velferdsetat.
- Prosess for å etablere gode rutiner/retningslinjer for dialogen mellom direktorat og departement knyttet til utforming av embetsoppdraget.
- Direktoratets oppgaver på sosial- og levekårsområdet, herunder bl.a utfordringer og muligheter i den nye organisasjonsstrukturen for ivaretagelsen av fagoppgavene på det sosialpolitiske området.

2. Hjelpemiddelområdet

- Hovedutfordringer i dag og fremover
- Tanker om sentralisering av oppgaver som tilligger hjelpemiddelsentralene
- Bilområdet
- Status for omorganisering

3. Eventuelt

I innkallingen til møtet var det nærmere beskrevet hvilke forhold departementet var spesielt opptatt av. Vi viser til innkallingen for en nærmere presentasjon av de spørsmålene departementet hadde reist i forkant av møtet.

1. Det sosialpolitiske området

Direktoratets styring av kommunal velferdsforvaltning via fylkesmennene, herunder samordning av styringslinjene mot kommunal velferdsforvaltning og statlig arbeids- og velferdsetat

Direktoratet orienterte kort om styringsdialogen med Fylkesmannen. Det avholdes to årlige møter med fylkesmannsembetene og et felles årlig møte med embetene og fylkesdirektørene i

Arbeids- og velferdsetaten. Direktoratet har videre påbegynt et arbeid med separate styringsdialogmøter med fylkesmannsembetene, noe embetene har vist stor interesse for.

Direktoratet mener at det er et stort potensiale for bedre samordning av styringslinjene mot Fylkesmannen og fylkesdirektørene, og har som mål å utforme mest mulig likelydende oppdrag til disse. Blant tema på felles årlig møte for Fylkesmannen og fylkesdirektørene er partnerskapet i NAV-kontorene, strategisk samarbeid og kompetanseheving.

Direktoratet ønsker å utjevne ulikheten i tilgang til informasjon for fylkesdirektørene og Fylkesmannen, og ga sommeren 2012 tilgang for fylkesmannsembetene til "navet", intranettet for arbeids- og velferdsforvaltningen. Direktoratet avholder jevnlig møter med Statens Helsetilsyn.

Departementet er enig i ambisjonen om bedre samordning av styringslinjene mot kommunal velferdsforvaltning via fylkesmennene, og statlig arbeids- og velferdsetat. Departementet er samtidig opptatt av å ha en mer synlig rolle overfor Fylkesmannen. Hvordan dette kan ivaretas, drøftes i videre dialog.

Prosess for å etablere gode rutiner/retningslinjer for dialogen mellom direktoratet og departementet knyttet til utforming av embetsoppdraget til Fylkesmannen

Direktoratet er innforstått med at det er departementet som har ansvaret for embetsoppdraget, men mener at det er et potensiale for å bedre samarbeidet mellom direktorat og departement om utforming av oppdraget. Dette arbeidet bør i større grad formaliseres, og det er viktig at departement og direktorat er omforent om innholdet før utsendelsen.

Departementet er enig i at det er viktig med en god prosess ved utforming av embetsoppdraget, og at det er et potensiale for å bedre dialogen mellom departementet og direktoratet. Det er behov for å starte arbeidet tidligere og å se hen til kommunikasjonen i Departementenes Fylkesmannsutvalg (DFU) og DFUs saksbehandlergruppe (i sistnevnte er også direktoratet representert). Det er også nødvendig å sette av bedre tid til forankre embetsoppdraget i departementets politisk ledelse. Fagmøtene mellom departement og direktoratet avholdt høsten 2012 vurderes som nyttige.

Departementet viste til at formuleringer og uttrykksmåte må være noe forskjellig i mål- og disponeringsbrevet til etaten og embetsoppdraget til Fylkesmannen, men er enig med direktoratet i at det bør skje en samordning som styrker mulighetene for felles styringssignaler.

Direktoratet er enig i at man ikke kan bruke de samme formuleringene i et embetsoppdrag som i mål- og disponeringsbrevet, men ser det som viktig at det er en dialog om eventuelle endringer i direktoratets utkast til embetsoppdrag.

Departementet ønsker å se arbeidet med tildelingsbrevet til Arbeids- og velferdsdirektoratet og embetsoppdraget til Fylkesmannen i sammenheng, og vil utarbeide retningslinjer for arbeidet med embetsoppdraget.

Direktoratets oppgaver på sosial- og levekårsområdet, herunder utfordringer og muligheter i den nye organisasjonsstrukturen for ivaretagelsen av fagoppgavene på sosial- og levekårsområdet.

Direktoratet orienterte kort om nye større oppgaver på sosial- og levekårsområdet, herunder arbeidet med å sikre god tjenesteforankring av rundskriv til lov om sosiale tjenester i arbeids-

og velferdsforvaltningen, nytt pilotprosjekt rettet mot lavinntektsfamilier og forsøk med praksis og kunnskapsutvikling i NAV-kontor. Direktoratet viste også til gjennomgangen av de kommunerettede tilskuddene, og understreket at man gjerne mottar oppdrag om å utrede nærmere de foreslåtte endringene i tilskuddsforvaltningen, herunder overføring av forvaltningen av tilskuddene til Fylkesmannen.

Direktoratet redegjorde deretter for integreringen av sosial- og levekårsområdet i den nye organisasjonsstrukturen. I Tjenesteavdelingen er fag og styring mot Arbeids- og velferdsetaten og Fylkesmannen/kommunene samlet, og direktoratet mener den nye organiseringen, som også har samlet statlige og kommunale tjenester i NAV-kontorene i samme seksjon, bidrar til å styrke den helhetlige tenkningen i utviklingen av tiltak rettet mot NAV-kontorene.

Departementet stilte spørsmål om direktoratet ser noen utfordringer mht til å sikre og videreutvikle kompetanse på de forholdsvis små delområdene på sosial- og levekårsområdet i den nye organiseringen.

Direktoratet viste til at det alltid tar tid å få en ny organisering til å fungere, men mener at det sosialfaglige området er styrket med ny organisering. Det er en fordel at fagområdene nå er lederforankret i kontorene/seksjonen og ikke hos en bestemt person. Dette gjør også ivaretagelsen av oppgavene mindre sårbar. Departementet stilte spørsmål om i hvilken grad man så langt har klart å utnytte mulighetene som den nye organiseringen gir, eksempelvis å se hele familien i arbeidet med arbeidsrettede tiltak og å se bolig som en mulig barriere mot arbeid.

Direktoratet viste til at bolig inngår som et sjekkpunkt i standarden for arbeidsrettet oppfølging, men at man fortsatt har utfordringer knyttet til å få NAV-kontorene til å se barna og hele familien.

Departementet viste til at det er viktig at de store fagmiljøene ikke blir for dominerende i forhold til de mindre.

2. Hjelpemiddelområdet

Direktoratet redegjorde for hovedutfordringer på området i tiden fremover. Departementet hadde utfordret direktoratet til å si noe særskilt om samarbeidet med andre aktører, og da særlig kommunene. Dette samarbeidet blir vurdert til å fungere bra.

En sentral utfordring er hjelpemidler/ tilrettelegging i omsorgsboliger. Folketrygdens system er individrettet. Det innebærer at hjelpemidlene er knyttet til den enkelte beboer. For personalet i omsorgsboligene oppfattes ofte hjelpemiddelet som tilhørende institusjonen. Ved utflytting kan det da være vanskelig for beboeren å få med hjelpemiddelet. Stor omløpshastigheten i boligene tilsier også at folketrygdens system med individbasert utlån ikke alltid passer særlig godt. Videre er det mange hjelpemidler som ikke returneres til hjelpemiddellageret ved dødsfall.

Direktoratet vurderer videre at det er uheldig at deler av hjelpemiddelløsninger må dekkes av etatens driftsbudsjett (tilpasninger, montering og opplæring). Dette må balanseres mot øvrig brukerrettet tjenesteproduksjon. Departementet gjorde oppmerksom på at dette er en ordning som etaten selv ønsket og fikk gjennomslag for gjennom prosjektet Mer effektiv hjelpemiddelforvaltning (MEHF).

Direktoratet redegjorde videre for hjelpemiddelsentralenes rolle i forhold til innovasjon på området. Etaten er en aktiv bidragsyter i utviklingsprosjekter og velferdsteknologiske og nordiske nettverk m.m, og det jobbes kontinuerlig med å styrke kompetansen på etatens ansatte i forhold til ny teknologi.

Det ble videre redegjort for omorganiseringen av direktoratet, og hvilke tanker som ligger bak denne. Det har vært sentralt å få hjelpemiddelsentralene i samme styringslinje som NAV-kontorene, og bedret samhandlingen av styringssignaler fra direktoratet og ut til enhetene. I forhold til departementets spørsmål om evt. sentralisering av flere oppgaver som tilligger hjelpemiddelsentralene, så foreligger det ingen planer om dette da direktoratet ikke anser det som hensiktsmessig per i dag.

Avslutningsvis redegjorde direktoratet for omorganiseringen av bilområdet. Dette arbeidet er slutført, og alle de fem senterne er nå fullverdig etablert med vedtak og formidling samlet på ett sted. Kvalitetsundersøkelse for å se på vedtaks kvaliteten ble gjennomført i 2012, og viste gode resultater. Det skal gjennomføres en tilsvarende undersøkelse første halvår 2013.

Departementet tok direktoratets redegjørelse til etterretning.

3. Eventuelt

Status for beredskapsarbeidet i Arbeids- og velferdsetaten

Direktoratet redegjorde for status for beredskapsplaner i etaten. Sentrale delplaner ble først ferdigstilt i starten av februar. Delplanene er gjennomgått for å kunne oppdage avhengigheter til de andre planene som tidligere ikke er ivaretatt. Overordnet beredskapsplan, som tar hensyn til ny organsiering foreligger nå til godkjenning.

Etter egenkontrollen for 2012 skulle direktoratet følge opp alle enheter som mangler beredkspasplaner slik at dette kunne etableres innen 1. kvartal 201. Direktoratet viste til at 98 prosent av de som har svart har beredskapsplaner lokalt. Tjenestelinjen, ytelseslinjen og Økonomiavdelingen har pålagt sine ytre enheter om at alle skal ha oppdaterte beredskapsplaner innen 28. februar.

Etaten skal gjennomføre beredskapsøvelser, herunder en skrivebordsøvelse og en varslingsøvelse for toppledelsen. Det var planlagt at disse øvelsene skulle gjennomføres i 2012. Disse øvelsene ble ikke gjennomført i påvente av ferdige delplaner for beredskap, Planer for øvelsene legges frem i første kvartal 2013.

Direktoratet vil videre vurdere hva omfanget av pålagte øvelser for lokale enheter bør ligge på. Et slikt pålegg vil så bli fulgt opp i styringsdialogen med de enkelte enhetene. 25 pst, 147 lokale enheter har gjennomført beredskapøvelse i 2012. 24 pst har gjennomført dette før 2012. Krav om beredskapsøvelse er tatt inn i mål og disponeringsbrev til alle enhetene.

Departementet tok direktoratets redegjørelse til etterretning.